GEMEENTE RIDDERKERK

BIJGESTELDE SPELREGELS PARTICIPATIE VAN RIDDERKERK 2008

Het bestuur van Ridderkerk is er in het belang van de Ridderkerkers en niet andersom.
Een goede wisselwerking tussen de gemeente en alle partijen in de Ridderkerkse samenleving (inwoners, bedrijven, organisaties en instellingen) is daarom belangrijk. De gemeente moet immers iets doen met de wensen, zorgen en problemen van haar burgers. En de inwoners moeten zich op hun beurt betrokken kunnen voelen bij gemeentelijke vraagstukken. Iets kunnen doen met die betrokkenheid, invloed uitoefenen op de dingen die de gemeente doet, dat kan in Ridderkerk op twee manieren.

1. Door de politiek, via verkiezingen, via de volksvertegenwoordiging, de politieke partijen en de gemeenteraad (hier gaat het bij deze spelregels *niet* om)
2. En door participatie, waarbij het gaat om meedenken bij gemeentelijke vraagstukken (en hier gaat het bij deze spelregels om!)

Participatie, dat is mee-weten, meedoen, meewerken, meedenken, mee-ontwikkelen met de gemeente. Mensen die hieraan meedoen, helpen het college van B&W en de gemeenteraad om Ridderkerk goed te besturen. Want participatie moet leiden tot een betere kwaliteit van de besluiten, de producten en de dienstverlening van de gemeente.

Het gemeentebestuur vindt het belangrijk dat de Ridderkerkse samenleving vertrouwen heeft in de gemeente. We willen dit vertrouwen verdienen. Het cijfer dat we van onze meedenkende inwoners daarvoor krijgen is op dit moment een 6,6, en we zijn op weg naar een 8 in 2009!

Om participatie goed te laten lopen hebben we in Ridderkerk Spelregels Participatie. Die spelregels moeten er voor zorgen dat de wisselwerking tussen de gemeente en de meedenkende en betrokken Ridderkerkers goed is.

DE PRINCIPES VAN HET SPEL:
In Ridderkerk gaan we uit van de volgende spelprincipes:

1. We zijn altijd duidelijk over waar de participatie toe moet leiden en wat we van elkaar verwachten (wat zijn de gewenste resultaten van de participatie). Dat zetten we in de startnotitie. Een startnotitie die door het college van B&W is vastgesteld is openbaar, dus iedere Ridderkerker kan hem raadplegen. In die startnotities staan ook de keuzes over welke vorm van participatie we het beste vinden (zie hieronder).

2. Het is de kunst om participatie ‘verstandig’ in te zetten. Dat wil zeggen: de juiste participatievorm kiezen voor een bepaald beleid, plan of project. Bij elk vraagstuk past immers een andere vorm van participatie. De verschillende vormen van participatie kun je neerzetten in een zogenaamde ‘participatieladder’. We proberen in Ridderkerk altijd een zo hoog mogelijke sport op deze ladder te beklimmen (zie de figuur op de volgende bladzijde).

3. We willen iedere Ridderkerker bereiken met informatie over nieuwe ontwikkelingen of plannen. Zodat iedereen er zelf voor kan kiezen of hij of zij mee wil doen. We letten dus goed op wie er meedoet, en op wie er misschien óók mee wil zou willen doen. We zijn uitnodigend als het gaat om participatie. De gemeente heeft immers nog nooit een probleem gehad omdat zij tevéél adviezen kreeg.

4. We letten ook op dat we participatie efficiënt en effectief inrichten. Er bestaan verschillende ‘instrumenten’ die je kunt inzetten bij participatie. Zoals enquêtes, platforms, bijeenkomsten, oproepen in de krant. We letten er samen op dat de instrumenten die we voor participatie gebruiken goed en de juiste zijn en in samenhang worden ingezet. En er blijft ruimte om bij te stellen als we leren dat iets efficiënter of effectiever kan. Zodat we bijvoorbeeld geen dubbel werk doen en altijd belanghebbende mensen uitnodigen om mee te doen. En dat we per thema weten op welk moment er meegedacht kan worden en tot hoe lang het duurt.

5. We zorgen ervoor dat wat er nodig is voor participatie, er ook is. Participatie is immers vrijwilligerswerk. Dat betekent dat mensen die meedoen het liefst geen kosten hoeven te maken. Wij zorgen dus voor postverzending, vergaderruimte, informatie, publiciteit, ondersteuning en begeleiding,

deskundigheidstraining, budget, presentatie en evaluatie. En we letten erop dat de mensen die meedoen met participatie, zich erkend en gewaardeerd voelen.

6. Participatie draagt altijd positief bij aan de besluiten, producten en dienstverlening van de gemeente. Als adviezen vanuit participatie wél zijn overgenomen, is dat vanzelfsprekend. Maar ook als dat niet het geval is, is dat zo, want dan heeft het advies bijgedragen aan een betere afweging van het besluit dat genomen moest worden. We leggen dus altijd aan elkaar uit wat de uitkomsten van de participatie zijn, en als het nodig is, *waarom* bepaalde adviezen níet overgenomen zijn.

De participatieladder

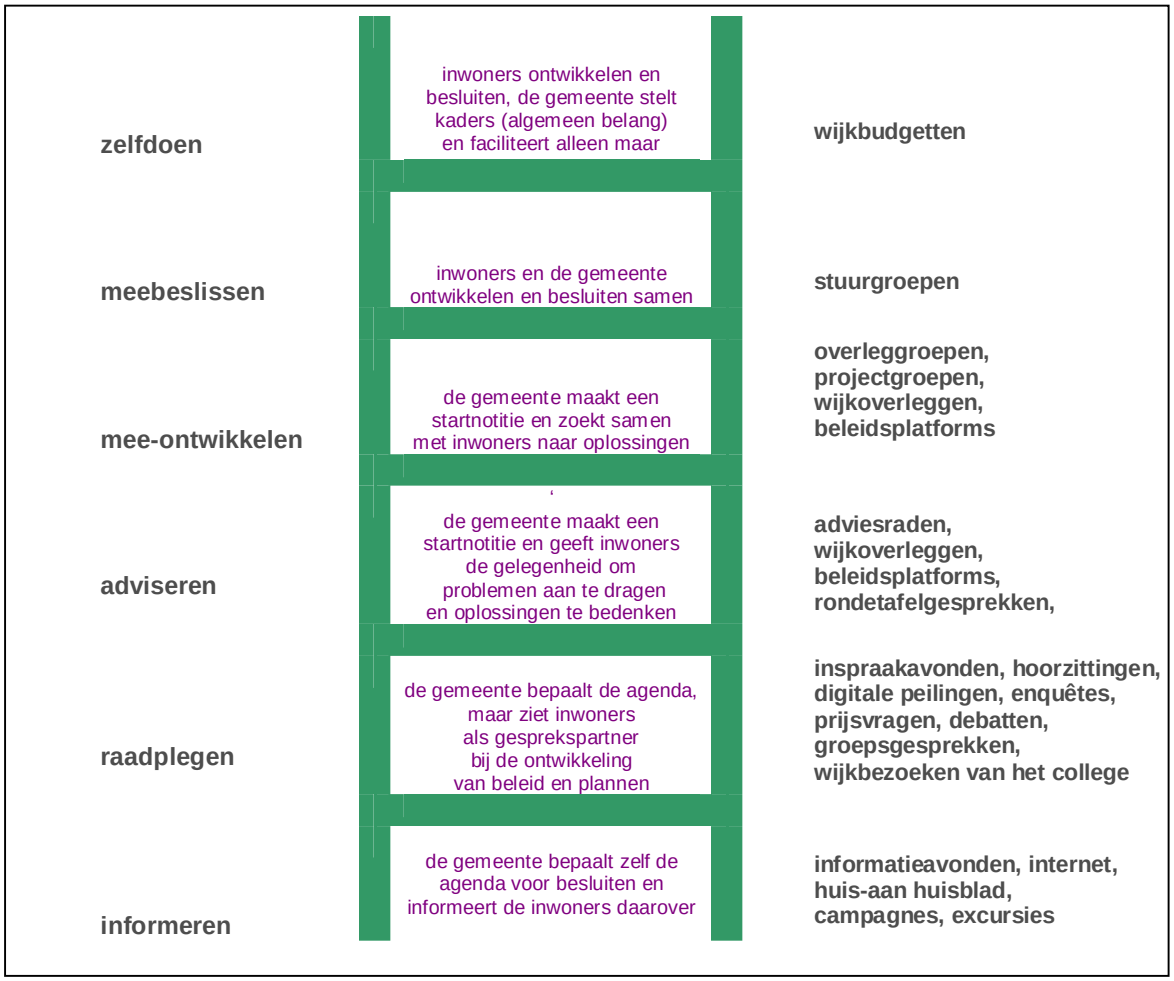

DE SPELREGELS

PARTICIPATIE IS EEN SAMENWERKINGSPROCES

Er zijn verschillende samenwerkingsprocessen, elke soort samenwerking vraagt om eigen keuzes. We hebben in Ridderkerk voor participatie samenwerkingsprocessen tussen:

1. samenwerking tussen gemeenteraad en college van B&W
2. samenwerking tussen college van B&W en wijkoverleggen, beleidsplatforms, belangengroepen, themagroepen
3. samenwerking tussen college van B&W en elke inwoner van Ridderkerk
4. samenwerking tussen gemeenteraad en elke inwoner van Ridderkerk

Hieronder vindt u hoe deze verschillende samenwerkingsafspraken eruit zien.

1. Samenwerkingsafspraken tussen de gemeenteraad en het college van B&W

Bij nieuwe ontwikkelingen of plannen waar de gemeenteraad over moet beslissen, doet het college van B&W in de startnotitie een voorstel aan de gemeenteraad over hoe we de participatie in willen richten. Het college neemt dus het initiatief. Als de gemeenteraad zelf invulling wil geven aan de participatie (hoe, wanneer en met welke partijen) dan zal dat bij de behandeling in de gemeenteraadsvergadering worden ingebracht en vastgesteld. Als de startnotitie is vastgesteld, zullen het college van B&W en de gemeenteraad tijdens het proces geen nieuwe initiatieven voor participatie ontwikkelen. Het college van B&W geeft in het eindresultaat (het uiteindelijke plan of het beleid) aan hoe de adviezen uit het participatieproces zijn afgewogen.

2. Samenwerkingsafspraken tussen het college van B&W en wijkoverleggen, beleidsplatforms, belangengroepen, themagroepen

We kennen in Ridderkerk verschillende platforms die worden ingezet voor participatie. *Deze platforms zijn de officiële adviesorganen van het college van B&W*. Zij hebben ieder een samenwerkingsconvenant met het college gesloten, waarin zij hebben afgesproken gevraagd en ongevraagd het college van B&W te adviseren. Deze platforms zijn zelfstandig, worden gefaciliteerd door de gemeente en hebben géén budget om zelf dingen uit te voeren. Zij geven bij het college van B&W aan, bij welke onderwerpen ze betrokken willen worden. Naast adviseren hebben deze platforms niet zelden een functie als medeontwikkelaars:

a) wijkoverleggen die zich buigen over maatschappelijke en fysieke zaken die vooral wijkgebonden zijn
b) beleidsplatforms die adviseren in het belang van specifieke doelgroepen en thema's
c) (tijdelijke) werkgroepen en klankbordgroepen die zich buigen over specifieke thema's (zie hieronder bij de uitwerking van 2c)

Daarnaast zijn er

d) Wijkideeteams die door het college van B&W verzocht zijn om niet te adviseren, maar met een eigen budget zelf dingen te 'doén' dus op de hoogste sport van de participatieladder. Dingen te doen die tot doel hebben de sociale samenhang en daarmee de betrokkenheid van Ridderkerkers bij elkaar te vergroten

2.c Spelregels voor organisatie van (tijdelijke) werkgroepen en klankbordgroepen die zich buigen over specifieke thema's

Vooraf wordt vastgesteld

1. Waartoe dient deze werk- of klankbordgroep?
2. Welke deelnemers zouden er in de groep moeten zitten?
3. Waar kan men over meepraten en waarover NIET?
4. Op welk moment binnen het ontwikkelproject speelt de groep een rol?
5. Hoe en waar gaan we met elkaar praten?
6. Hoe lang is de groep aan het werk?
7. Hoe zorgen we ervoor om de groep goed te laten functioneren?

2.d Wijkbudgetten en Wijkideeteams

De besteding van de Wijkbudgetten is aan drie spelregels gebonden:

1. De Wijkideeteams moeten kunnen laten zien dat zij in de hele wijk draagvlak hebben gezocht voor de activiteiten.
2. De Wijkideeteams komen twee keer per jaar bij elkaar, wisselen dan met elkaar en met het college van B&W ervaringen uit. Dan maken ze ook afspraken met elkaar over de verdeling en de bestemming van het totale Wijkbudget voor het daarop volgende jaar.

3. Hoe gaan het college van B&W en de (individuele) inwoner met elkaar om?

In startnotities geven we aan hoe betrokkenen en belanghebbenden mee kunnen denken en doen, en hoe we iedere Ridderkerker en natuurlijk ook de mensen die er belang bij hebben bereiken met informatie over de nieuwe ontwikkelingen of plannen. Zodat iedereen er zelf voor kan kiezen of hij of zij mee wil doen. We zijn immers uitnodigend als het gaat om participatie!

4. Hoe gaan de gemeenteraad en de (individuele) inwoner met elkaar om?

Voor de participatie tussen de gekozen raad en de inwoners van Ridderkerk zijn er voor burgers 3 instrumenten:

1. het spreekrecht
2. het recht om verzoeken aan de raad te richten
3. het burgerinitiatief (hoe dat werkt is te lezen in de folder: ‘u heeft een goed idee waar misschien nog niemand aan heeft gedacht?’)

De gemeenteraad kan om participatie vragen door dit bij de startnotitie over een bepaald onderwerp vast te laten stellen. Het staat de raad vrij om dit op haar eigen manier in te vullen (dus hiervoor gelden deze spelregels niet).

PARTICIPATIE IS EEN SPEL VOOR IEDEREEN

We hebben zoals u ziet, verschillende instrumenten die we in Ridderkerk inzetten voor participatie. We hebben niet alleen wijkoverleggen en participatieplatforms maar we hebben bijvoorbeeld ook het gemeentejournaal en een digitaal burgerpanel. We hebben ook een overzicht van de participatie instrumenten[1], zodat iedere Ridderkerker kan zien hoe hij of zij mee kan denken en mee kan doen.

Over participatie moet je niet práten,
participatie, dat moet je doen!

[1] Dit overzicht bevindt zich nu nog in de bijlage instrumenten en hulpmiddelen